

Osaamisen tunnistaminen AHOT- menetelmällä

Pätevyyden osoittaminen

Marita Mäkinen

MIKÄ ON AHOT?

AHOT = aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

- Oppimista tapahtuu monissa ympäristöissä
 - Koulutusjärjestelmässä
 - Työelämässä
 - Vapaa-ajalla
- Virallisia todistuksia osaamisesta saadaan kuitenkin yleensä vain koulutusjärjestelmän piirissä tapahtuneesta opetuksesta ja oppimisesta
- Tavoitteena, että henkilöllä on mahdollisuus hakea osaamisen tunnustamista riippumatta siitä missä tai miten osaamisen on hankittu

MISSÄ AHOT-MENETTELYÄ KÄYTETÄÄN?

Periaatteessa kaikissa **perusopetuksen jälkeisissä** koulutusmuodoissa ja tutkinnoissa

- Ammatillisissa näyttötutkinnoissa
- Korkeakouluissa ja yliopistoissa
- Täydennyskoulutuksessa
 - Esim. terveydensuojelulain 1237/2014 mukaisiin uusiin asiantuntijapäteyyksiin valmentavat koulutukset
 - RAKENNUSTERVEYSASiantuntija
 - SISÄILMA-ASiantuntija
 - KOSTEUSVAURION Kuntotutkija
- FISE ei tee AHOTointeja!

MITÄ AIEMMIN HANKITTU OSAAMINEN VOISI OLLA?

Arkioppiminen,
esim.
työelämässä
tai harrastustoiminnassa
hankittu
osaaminen

Esim.
yliopistossa,
ammattikorkeakoulussa
tai avoimessa
yliopistossa
hankittu
osaaminen

Täydennyskoulutuksessa
hankittu
osaaminen,
esim.
kaupallinen
koulutus

INFORMAALI
OPPIMINEN

FORMAALI
KOULUTUS

NON-FORMAALI
KOULUTUS

MITEN AHOT-MENETTELYT KÄYTÄNNÖSSÄ JÄRJESTETÄÄN?

- AHOT-menettely on osa opintojen suunnittelua ja HOPSin laadintaa
- Korkeakoulujen opintojaksot kuvataan osaamisperustaisesti opetussuunnitelmassa
- Opiskelija itse arvioi onko hänellä osaamistavoitteiden mukaista aiempaa osaamista
- Halutessaan opiskelija käynnistää AHOT-prosessin, jossa hän hakee opintojaksojen osittaista tai täydellistä hyväksilukua
- Opiskelija osoittaa aiemmin hankkimansa osaamisen sovitulla tavalla, esim.
 - Alle 10 v. vanhat soveltuvat opinnot kirjallisella selvityksellä sisältö ja laajuus avaten
 - Tentillä
 - Harjoitustyöllä
 - Näytöllä
- Opiskelija saa arvion osaamisestaan ja päätöksen osaamisen tunnustamisesta

AHOT-MENETTELYN TAVOITTEET

- Tutkinto-opiskelu joustavoituu $\Rightarrow$ Osaamista voi kartuttaa jo ennen kuin saa virallista opiskelupaikkaa
- Poistetaan päällekkäisyyksiä $\Rightarrow$ Opinnot edistyvät nopeammin
- Motivoidaan opiskelijaa arvioimaan omaa osaamistaan $\Rightarrow$ Kehittyminen oppijana
- Edistetään kansainvälisten opintojen hyödynnettävyyttä
- Kannustaa elinikäiseen oppimiseen $\Rightarrow$ Korkeakoulut saavat motivoituneita opiskelijoita
- Koulutuksen talouden ja tehokkuuden parantaminen

PÄTEVYYDEN OSOITTAMINEN

- FISE-pätevyyttä haetaan pätevyyskohtaisilla hakulomakkeilla
- **Henkilö itse osoittaa** miten hänen kohdallaan pätevyiden yksityiskohtaiset vaatimukset täyttyvät
- Pätevyslautakunta arvioi henkilön esittämien kirjallisten argumenttien perusteella täyttyvätkö pätevyysvaatimukset

PÄTEVYYDEN OSOITTAMINEN

TUTKINTO: Tutkintotodistus

OPINNOT: Pätevyyteen
vaaditut opintopisteet
opintorekisteriotteina

MAHDOLLISESTI:

PAKOLLINEN
VALMISTAVA KOULUTUS:
Todistus

PAKOLLINEN
PÄTEVYYSTENTTI: Hyv.

- Pätevyyslautakunta ei suorita AHOT-menettelyä, vaan opintopisteet pitää olla oppilaitosten todentamia
- Osassa pätevyysistä opintoja voi osittain (max 20 %) korvata pitkällä, soveltuvalla työkokemuksella

TYÖKOKEMUS:

Työtodistukset

Referenssit (CV)

TYÖNÄYTTEET:

Esim.
tutkimusraportteja,
suunnitelmia

LAUSUNNOT:

Ulkopuoliset
lausunnonantajat

TIEDOT

TAIDOT

ASENTEET

PÄTEVYYDEN UUSIMINEN

Pätevät suunnittelijat,
työnjohtajat, kuntotutkijat ja
muut ammattilaiset löytyvät
FISEn rekisteristä:

www.fise.fi

KIITOS!
KYSYMYKSIÄ?
marita.makinen@fise.fi

Lapinlahdenkatu 1B,
00180 Helsinki

LÄHTEET

- Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen korkeakouluissa, Opm:n työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:4
 - <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2007/liitteet/tr04.pdf?lang>
- Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen koulutusjärjestelmässä, opm:n työryhmämuistioita ja selvityksiä 2004:27
 - http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2004/liitteet/opm_212_tr27.pdf?lang=fi